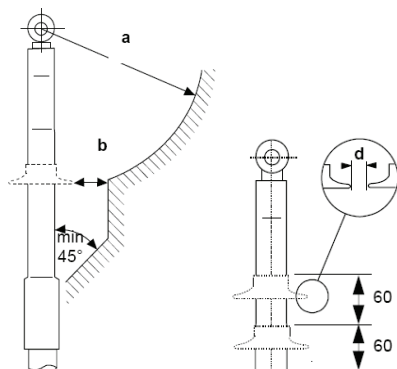
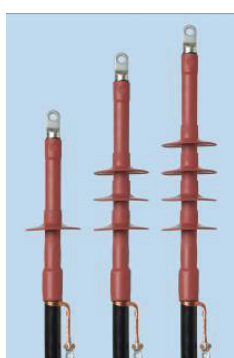

24 kV otsamuhvide paigaldamine seadmete külge

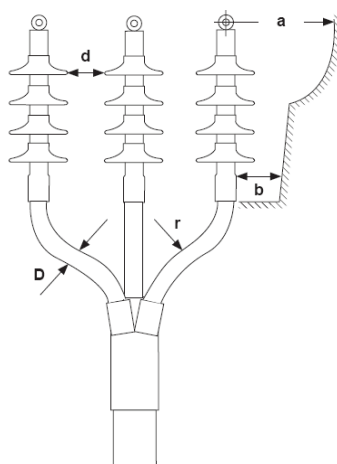
Peale kaablitele otsamuhvide valmistamist tuleb need õigesti seadmete või lattide külge ühendada. Siin kehtivad teatud kindlad nõuded, millest ei tohi mingil juhul mööda vaadata. Järgnevalt tahaksingi natuke tähelepanu pöörata just nendele paigaldusnõuetele, mille puhul on esinenud eksimusi.

Esimene tähtis nõue on kõikidest õhkiisolatsioonivahemikest kinnipidamine. Siin on vaja tähelepanu pöörata kolmele mõõtmele: õhuvahe **a**, faas/faas ja faas/maa õhuvahe **b** ja isoleerseelikute vahe **d**. Meil rakendatakse nõudeid vastavalt järgmisele tabelile:

Min. õhkiisolatsioonivahemik	Maksimaalne süsteemi-pinge 24 kV
a kaablikinga õhuvahe (IEC 71-2)	220 mm
b faas / maa õhuvahe	25 mm
d isoleerseelikute vahe	20 mm

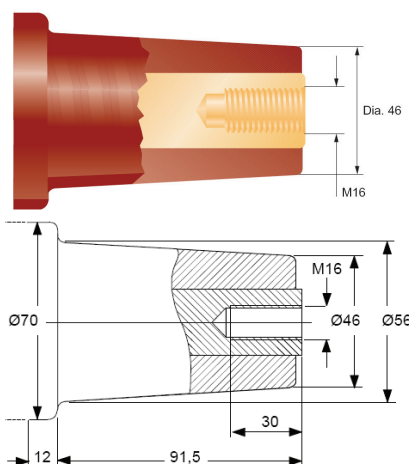
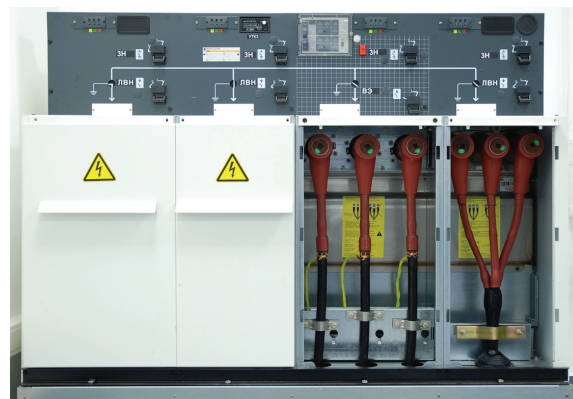

Pilt 1. 1-soonelise plastkaabli otsamuhvid

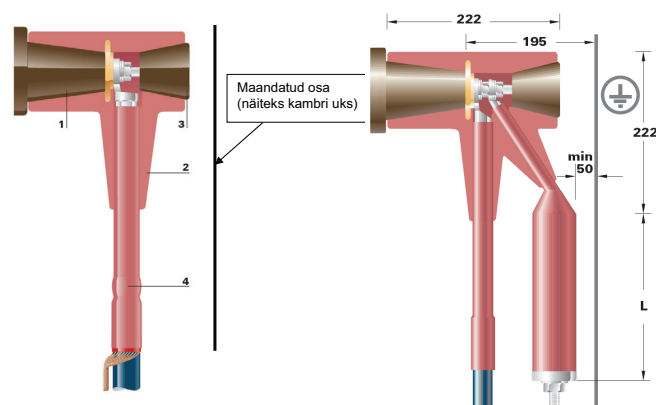
Pilt 2. 3-soonelise plastkaabli otsamuhvid.

Tüüpiline gaasisolatsiooniga jaotla läbiviik näeb välja nagu pildil 3. Standardne voolutaluvus läbiviigu tüübile C on 630 A. Mõnedel lülitusseadmetel rakendatakse voolutaluvust 800 A või isegi 1250 A. Nurkliidest paigaldamisel läbiviigu külge tuleb kind-

Pilt 3. Gaasisolatsiooniga jaotla ja läbiviik, mille külge ühendatakse kaablid

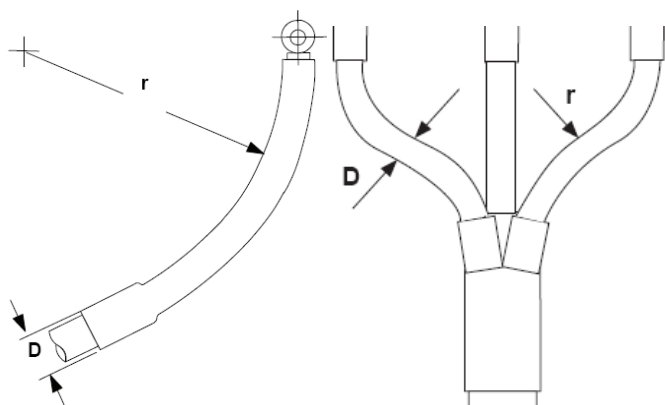
lasti kasutada momendivõtit. Vajalik pingutusmoment on alati toodud paigaldusjuhendis ja sõltuvalt nurkliidest on see number umbes 30 kuni 50 Nm. Isoleeritud nurkliidest kasutamisel (näiteks RICS) tuleb arvestada vahekaugust seadme läbiviigu otsast kuni maandatud osadeni (näiteks kambri ukse). Ühe kaabli ühendamisel seadmesse peab see vahekaugus olema vähemalt **130 mm**. Juhul kui kasutatakse RICS nurklii-

Pilt 4. Isoleeritud nurkliited ja vajalikud õhuvahed

dest, millele on lisatud ka RDA liigpingepiirik, siis peab liigpingepiiriku kesta ja maandatud osade vahele jääma vähemalt **50 mm** õhuvähe.

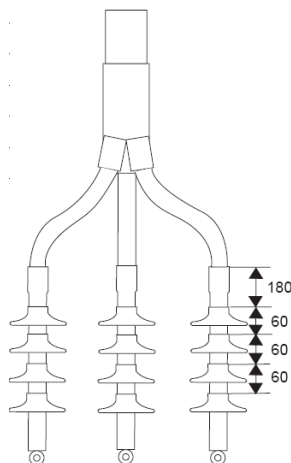
Teine tähtis nõue kaablite ühendamisel on otsamuhvide lubatud painderaadius **r**. Tavaliselt on termokahanevate otsamuhvide minimaalne lubatud painderaadius **$r = 15 \times D$** (D =kaabli soone diameeter). 3-soonelistel plastkaablitel soovitatakse teha painderaadius otsamuhvi alumisse otsa (sõrmikust natuke ülespoole). Termokahanevaid otsamuhve ei tohi painutada külmal. Enne painutamist soojendatakse termokahanevad torud umbes $70\text{ }^{\circ}\text{C}$. Seejärel tehakse painutamine ja peale seda soojendatakse otsamuhvi uuesti. Sellisel juhul ei teki termokahanevatele torudele sellist sisemist pingsust, mis võib külmal painutamisel tekkida.

Pilt 5. Plastkaablite otsamuhvide painderaadius r

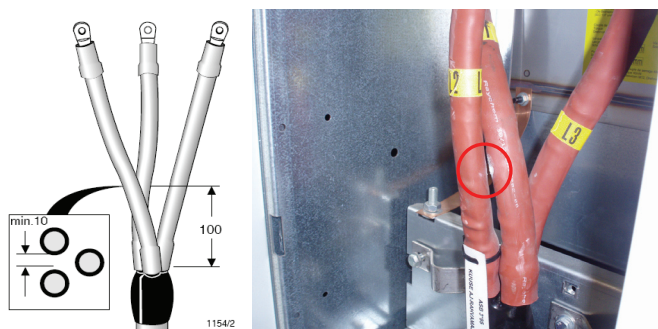
Kui välisotsamuhvidel on eraldi paigaldatavad isoleerseelikud, siis on lubatud otsamuhvi paigaldus suunaga allapoole. Sellisel juhul paigaldatakse otsamuhvi seelikud teistpidi selleks, et sellikute sisse ei koguneks vett.

10 kV õlikaablite puhul on väga tähtis otsamuhvi juhendis toodud faasisoonte vahelise minimaalse lubatud

Pilt 6. 3-soonelise plastkaabli otsamuhv suunaga allapoole

vahekauguse järgimine. Punased roomavlahenduskindlad torud ei tohi mitte mingil juhul üksteise vastu puutuda. GUST-12 otsmuhvide puhul peab see vahekaugus olema vähemalt **10 mm**. Väiksema vahekauguse puhul võib tekkida faasidevaheline läbilöögioht (vt. pilt 7).

Pilt 7. 10 kV õlikaabli otsamuhvi soonte vaheline minimaalne kaugus peab olema vähemalt 10 mm

Ando Kuusik,
elektriinsener